Suomen Kalankasvattajaliitto ry

Lausunto

01.07.2025 VN/15881/2025

Asia: VN/15881/2025

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Lausunnonantajan lausunto

Arvioinnin kohteena on luonnos valtioneuvoston päätöksestä talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista. Valtioneuvosto voi tehdä päätöksen Suomen talousvyöhykkeellä sijaitsevan alueen osoittamisesta tuulivoimakäyttöön, kilpailuttamisesta ja alueen hyödyntämistä koskevista ehdoista.

Päätösluonnos koostuu neljästä ehdotetusta alueesta, joista osa tullaan kilpailuttamaan. Kaksi aluetta sijaitsee Selkämerellä ja kaksi Perämerellä.

Suomen Kalankasvattajaliitto pitää luonnosta asiallisesti tehtynä ja suhtautuu periaatteessa myönteisesti merelle rakennettaviin tuulivoima-alueisiin tietyin reunaehdoin. Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jonka taloudelliseen hyödyntämiseen Suomen valtiolla on oikeus. Merituulivoiman osalta pelisäännöt ovat kuitenkin osin puutteelliset ja tarvitaan uutta lainsäädäntöä.

Suomen Kalankasvattajaliitto pitää tärkeänä, että laaja-alaista elinkeinotoimintaa tulee voida harjoittaa myös talousvyöhykkeellä. Huomautamme, että merituulivoiman volyymin kasvattaminen ei saa haitata muiden jo alueella toimivien elinkeinojen, kuten kalankasvatuksen toimintaedellytyksiä.

On esitetty arvioita, että merituulivoiman rakentamisella voi olla kielteistä vaikutusta erityisesti ammattikalastukseen. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat pääsääntöisesti lyhytaikaisia ja liittyvät pohjan muokkaamiseen, veden samentumiseen ja rakennusmeluun. Varsinaisen toiminnan ja pitkäaikaisten vaikutusten osalta kaloihin tarvitaan lisätutkimuksia. Vaikutukset kalastukseen talousvyöhykkeellä kohdistuvat erityisesti troolikalastukseen. Näkemyksemme mukaan ammattikalastuksen toimintaedellytykset on turvattava talousvyöhykkeellä myös jatkossa.

Petteri Orpon hallitusohjelma tavoittelee kalankasvatuksen tuotannon merkittävää kasvua. Kalankasvatuksen näkökulmasta talousvyöhyke on luonnonolosuhteiden johdosta haastavaa toiminta-aluetta. On käyty keskustelua, voitaisiinko merituulivoiman käytössä olevia rakenteita mahdollisesti hyödyntää myös kalankasvatuksessa.

Tarvitaan kuitenkin lisää tutkimusta siitä, onko toimintaympäristön erityispiirteet, kuten voimaloiden välke ja ääni, kalojen hyvinvoinnin näkökulmasta sopivaa.

Janne Sankelo, toimitusjohtaja, Suomen Kalankasvattajaliitto ry